

Několik případů Aujeszkyho choroby u loveckých psů v závěru roku

13.1.2023 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

V České republice byly v závěru loňského roku potvrzeny tři případy úhynů loveckých psů na Aujeszkyho chorobu. Psi se s největší pravděpodobností nakazili od černé zvěře, se kterou se dostali do kontaktu během lovu. Státní veterinární správa (SVS) připomíná riziko, které domácím zvířatům hrozí při kontaktu s prasaty divokými, vývrhy z ulovených prasat divokých či při konzumaci jejich tepelně neupraveného masa. Chovatelé hospodářských zvířat by měli dodržovat podmínky biologické bezpečnosti. Nákaza není nebezpečná pro člověka a v chovech domácích prasat v ČR se dlouhodobě nevyskytuje.

Na veterinární klinice na pražské Zbraslavi musel být krátce před Vánoci utracen jagdteriér, který se týden předtím účastnil naháňky v Karlovarském kraji na černou zvěř. Zvíře vykazovalo příznaky typické pro Aujeszkyho chorobu, kterou následně potvrdilo také vyšetření ve Státním veterinárním ústavu. Již začátkem prosince musel soukromý veterinární lékař utratit trpícího dvouletého štýrského brakýře z Českokrumlovska. Chovatel se se psem o týden dříve zúčastnil naháňky na Domažlicku. Také zde došlo k přímému kontaktu psa s divočkou. Třetí případ SVS eviduje rovněž z kraje prosince u labradorského retrievera z Ústeckého kraje, který se při venčení pravděpodobně dostal do kontaktu s uhynulým nakaženým divočkem.

Aujeszkyho choroba je rozšířena prakticky po celém světě. Rezervoárem nákazy jsou dospělá prasata, neboť jako jediná tuto nákazu přežívají. Původcem onemocnění je herpesvirus, který napadá nervovou soustavu a dýchací ústrojí. Nákaza je přenosná také na skot, ovce, kozy, psy, kočky, králíky, stejně tak na volně žijící živočichy. Přenáší se nejčastěji přímým kontaktem, ale také slinami, krví, pozřením vyvržených vnitřností či odřezků masa. Onemocnění není léčitelné a pro nakažené psy je proto smrtelné. Poslední případ této nákazy u hospodářských zvířat v ČR se vyskytl v malochovu prasat na Benešovsku v březnu 2004.

Každoročně se počty podobných potvrzených případů v ČR (zejména psů, ale v roce 2018 třeba také u kočky) pohybují v rámci jednotek. Prakticky ve všech případech z posledních let přišla všechna nakažená zvířata do kontaktu s prasaty divokými (zpravidla při lovu), nebo konzumovala jejich tepelně neupravené maso. V současné době neexistuje vakcína pro vakcinaci psů. Použití inaktivované vakcíny určené pro prasata u psů může způsobovat závažnou postvakcinační reakci vedoucí až k úhynu, a proto ji nelze použít.

„Zásadním preventivním opatřením je minimalizovat možnost kontaktu psů, ale i dalších domácích zvířat, s divokými prasaty a nekrmit zvířata syrovým masem či vnitřnostmi z divočáka,“ uvedl ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád. Jelikož vysoké teploty virus spolehlivě ničí, je nutné tepelné ošetření masa určeného ke krmení psů nebo koček. „Pokud jde o chovatele hospodářských zvířat, zejména prasat, platí nutnost dodržovat zásady biologické bezpečnosti, především zamezit možnému vniknutí divokých prasat do chovů,“ dodal Semerád.

V závěru roku 2017 byl na celém území ČR proveden monitoring, v jehož rámci se zjišťovala přítomnost protilátek proti viru Aujeszkyho choroby u prasat divokých. Bylo zjištěno, že více než pětina divoček tyto protilátky má. To potvrzuje skutečnost, že se s tímto virem v průběhu svého života setkala. Přítomnost protilátek neznamena, že všechna sérologicky pozitivní prasata jsou nezbytně aktivními vylučovateli viru, toto riziko však existuje. To by si měli být majitelé, kteří své psy používají při lovu, uvědomit.

<https://www.svscr.cz/nekolik-pripadu-ajeszkyho-choroby-u-loveckych-psu-v-zaveru-roku>